

SV

EUROPEISKA
REVISIONSRÄTTEN

2018

Revisionen 2018 av EU:s gemensamma företag i korthet

Introduktion till Europeiska revisionsrättens
årsrapport om EU:s gemensamma företag för 2018

Innehållsförteckning

	Punkt
Sammanfattning	I–IV
Detta granskar vi	01–17
Rättslig struktur och inrättande	01–03
Gemensamma företag är verksamma inom Horisont 2020 och Euratom	04–09
Åtta gemensamma företag genomför för närvarande specifika åtgärder inom Horisont 2020	04–07
Ett gemensamt företag skapades för Iter	08–09
Styrningsarrangemang	10
Finansiering och resurser till gemensamma företag för 2018	11–16
Förfarande för beviljande av ansvarsfrihet	17
Vår revision	18–21
Vårt uppdrag	18
Användning av andras arbete	19–20
Vår riskbedömning	21
Övergripande resultat av den årliga revisionen av de gemensamma företagen för budgetåret 2018	22–44
Uttalanden utan reservation ...	22–28
... om räkenskaperna för alla gemensamma företag, men en upplysning av särskild betydelse om F4E avseende EU:s bidrag till Iter	22–24
... om de intäkter som ligger till grund för samtliga gemensamma företags räkenskaper	25
... om de betalningar som ligger till grund för samtliga gemensamma företags räkenskaper	26–28
Våra iakttagelser handlar även om områden som kan förbättras	29–43
Budgetförvaltning och ekonomisk förvaltning	30
Nivå på genomförandet av de gemensamma företagens åtgärder inom sjunde ramprogrammet och medlemmarnas bidrag	31

Nivå på genomförandet av de gemensamma företagens åtgärder inom Horisont 2020 och medlemmarnas bidrag	32–36
Interna kontroller av betalningar	37–40
Projekt- och bidragsförvaltning	41–43
Uppföljning av tidigare års granskningsiakttagelser	44
Annat revisionsarbete och analyser avseende gemensamma företag	45

Lista med förkortningar

Listan med förkortningar innehåller de av EU:s gemensamma företag och andra unionsorgan som omfattas av den här rapporten.

Förkortning	Fullständigt namn
Artemis	det gemensamma företaget Artemis för genomförande av det gemensamma teknikinitiativet för inbyggda datorsystem
BBI	det gemensamma företaget för biobaserade industrier
Clean Sky	det gemensamma företaget Clean Sky
Easa	Europeiska unionens byrå för luftfartssäkerhet
Ecsel	det gemensamma företaget Ecsel
EIT	Europeiska institutet för innovation och teknik
Eniac	det gemensamma företaget Eniac
Euratom	Europeiska atomenergigemenskapen
EuroHPC	det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem
F4E	det gemensamma företaget Fusion for Energy
FCH	det gemensamma företaget för bränsleceller och vätgas
FP7	sjunde ramprogrammet för forskning och teknisk utveckling (2007–2013)
FSE	Fonden för ett sammanlänkat Europa
GD Forskning och innovation	Europeiska kommissionens generaldirektorat för forskning och innovation
H2020	Horisont 2020-ramprogrammet för forskning och innovation (2014–2020)

IMI	det gemensamma teknikinitiativet för innovativa läkemedel
Iter	den internationella termonukleära experimentreaktorn
PMO	byrån för löneadministration och individuella ersättningar
Sesar	det gemensamma Sesar-företaget (det europeiska systemet för flygledningstjänsten)
Shift2Rail	det gemensamma företaget Shift2Rail (europeiskt järnvägsinitiativ)
TEN-T	transeuropeiska transportnät

Sammanfattning

I För det budgetår som slutade den 31 december 2018 gjorde vi ett revisionsuttalande utan reservation om räkenskaperna för samtliga gemensamma företag. Liksom tidigare år innehåller dock revisionsuttalandet om årsredovisningen 2018 för det gemensamma företaget Fusion for Energy (F4E) en upplysning av särskild betydelse om risken för ytterligare kostnadsökningar och förseningar i genomförandet av Iter-projektet.

II Vi gjorde även ett uttalande utan reservation om lagligheten och korrektheten i de betalningar och intäkter som ligger till grund för årsredovisningarna 2018 för samtliga gemensamma företag.

III Sammantaget bekräftar vår revision av de gemensamma företagens årsredovisningar och de underliggande transaktionerna de positiva resultat som rapporterats de föregående åren.

IV Medlemmarnas bidrag till den verksamhet inom sjunde ramprogrammet och TEN-T som genomförs av fem gemensamma företag (Sesar, Clean Sky, IMI, FCH och Ecsel) uppgick till cirka 89 % av de mål som fastställts i de gemensamma företagens inrättandeförordningar vid slutet av 2018 och programmens avslutandefas. De program som genomförs av de sju gemensamma företag som genomför verksamhet inom Horisont 2020 (Sesar, Clean Sky, IMI, FCH, Ecsel, BBI och Shift2Rail) utvecklades inte heller som planerat och deras bidrag nådde inte upp till målen. I slutet av 2018, det vill säga mitt i programperioden, hade de gemensamma företagen endast genomfört cirka 39 % av verksamheten inom Horisont 2020 och tillhörande kompletterande verksamhet. Om kompletterande verksamhet räknas bort var genomförandegraden endast 31 %. På liknande sätt uppnådde de gemensamma företagen i genomsnitt endast 25 % av målen för sina bidrag till operativ verksamhet, jämfört med 75 % till kompletterande verksamhet.

Detta granskar vi

Rättslig struktur och inrättande

01 Gemensamma företag är en form av offentlig-privata partnerskap som har ställning som juridisk person och syftar till att föra projektresultat inom strategiska forsknings- och innovationsområden närmare marknaden och förbättra kopplingen mellan forskning och samhällsutveckling.

02 De inrättas enligt artikel 187 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt eller – när det gäller det gemensamma företaget Fusion for Energy (F4E) – enligt artiklarna 45–51 i fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen (Euratom).

03 De har offentliga medlemmar, vanligen Europeiska unionen (företrädd av kommissionen), deltagande medlemsstater och internationella organisationer och privata medlemmar, som är från näringslivet och i några fall forskningen. De gemensamma företagen, förutom F4E, anpassar sin egen forskningsagenda och tilldelar finansiering, främst genom öppna ansökningsomgångar.

Gemensamma företag är verksamma inom Horisont 2020 och Euratom

Åtta gemensamma företag genomför för närvarande specifika åtgärder inom Horisont 2020

04 Den första gruppen av sju gemensamma företag genomför specifika åtgärder inom Horisont 2020 (H2020):

- Clean Sky.
- Forskningsprogram om flygledningstjänster i det gemensamma europeiska luftrummet (Sesar).
- Bränsleceller och vätgas (FCH).
- Initiativet för innovativa läkemedel (IMI).

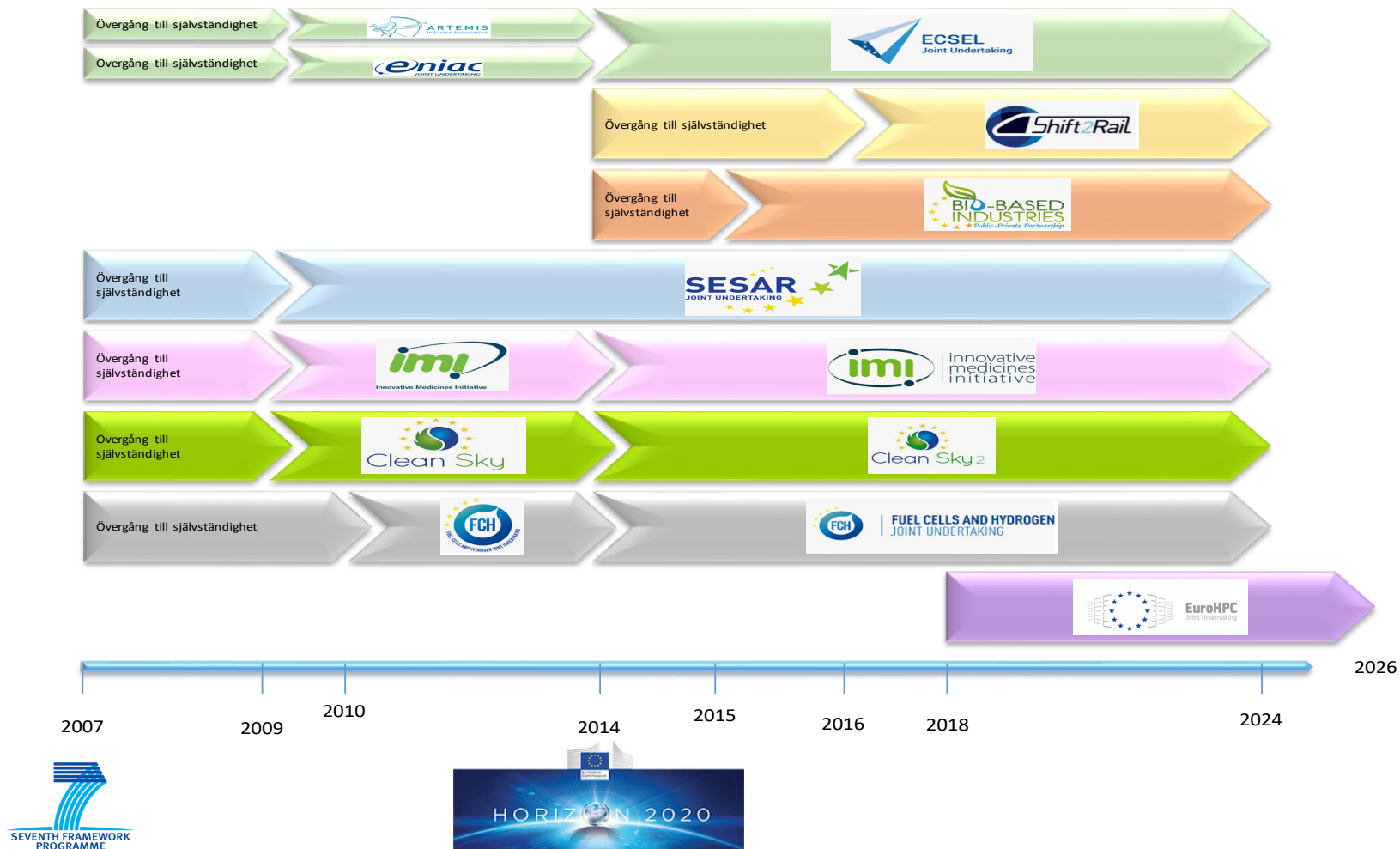
- Elektroniska komponenter och system för europeiskt ledarskap (Ecsel), som inrättades 2014 genom att två gemensamma företag slogs ihop: nanoelektronik (Eniac) och inbyggda system (Artemis).
- Biobaserade industrier (BBI).
- Shift2Rail.

05 I november 2018 inrättade rådet dessutom ett åttonde gemensamt företag för digital forskning: det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (EuroHPC). Företaget inrättades som ett gemensamt initiativ där EU-länder och andra europeiska länder deltar för att utveckla ett ekosystem av superdatorer av världsklass i Europa. Vi kommer att granska det gemensamma företagets räkenskaper för första gången 2020.

06 För närvarande planeras de här gemensamma företagen vara verksamma till 2024, med undantag för EuroHPC som kommer att vara i drift till slutet av 2026.

07 I *figur 1* ges en översikt över datum för inrättande och planerad verksamhetsperiod för de gemensamma företagen inom Horisont 2020.

Figur 1 – Gemensamma företag inom Horisont 2020 – datum för inrättande och planerad verksamhetsperiod

Källa: Revisionsrätten, på grundval av rådets förordningar om inrättande av de gemensamma företagen.

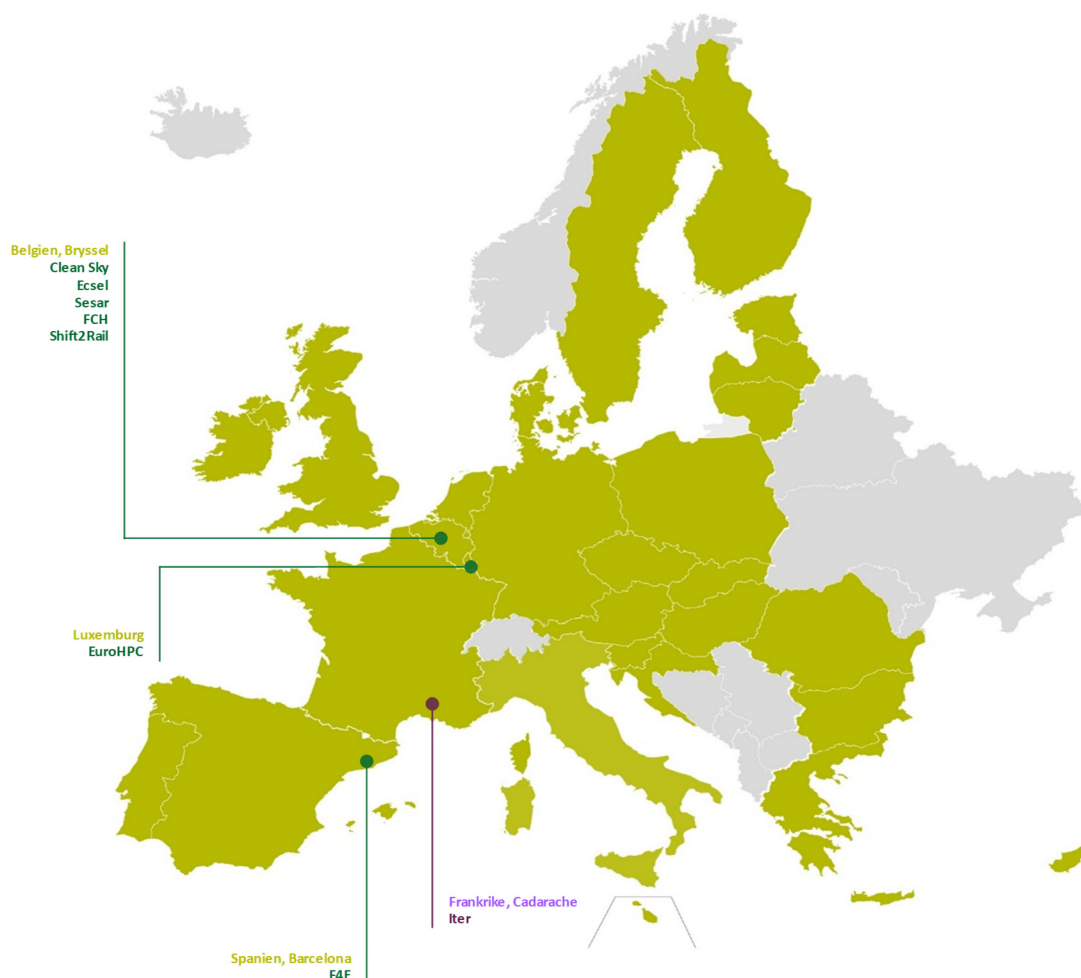
Ett gemensamt företag skapades för Iter

08 Inom ramen för Euratomfördraget inrättade EU 2007 det gemensamma företaget Fusion for Energy (F4E) för en period på 35 år. Det ansvarar för Europas bidrag till den internationella termonukleära experimentreaktorn (Iter) – ett globalt vetenskapligt partnerskap, vars mål är att visa att fusion kan bli en bärkraftig och hållbar energikälla¹. De grundande medlemmarna i F4E är Euratom, företrätt av kommissionen, medlemsstaterna i Euratom och Schweiz.

09 Alla gemensamma företag inom Horisont 2020 har sin bas i Bryssel (Belgien), förutom EuroHPC som ligger i Luxemburg. F4E ligger i Barcelona (Spanien) och den stora fusionsanläggningen byggs i Cadarache, Frankrike (se [figur 2](#)).

¹ Iter-projektet inleddes 2005 för att bygga och driva en experimentanläggning och demonstrera fusionskraftens vetenskapliga bärkraft som en framtida hållbar energikälla. Sju globala partner deltar (EU, som företräds av Europeiska atomenergigemenskapen (Euratom), Förenta staterna, Ryssland, Japan, Kina, Sydkorea och Indien).

Figur 2 – Gemensamma företag i Europeiska unionen

Källa: Revisionsrätten.

Styrningsarrangemang

10 De flesta gemensamma företagen är organiserade i en tvåpartsmodell, där kommissionen och näringslivet (och i några fall forskningen) sitter i styrelsen och bidrar till det gemensamma företags verksamhet (Sesar, Clear Sky, IMI, FCH, BBI och Shift2Rail). De övriga tillämpar en trepartsmodell, där medlemsstaterna, kommissionen och näringslivet sitter i styrelsen och bidrar till det gemensamma företags verksamhet (Ecsel och EuroHPC).

Finansiering och resurser till gemensamma företag för 2018

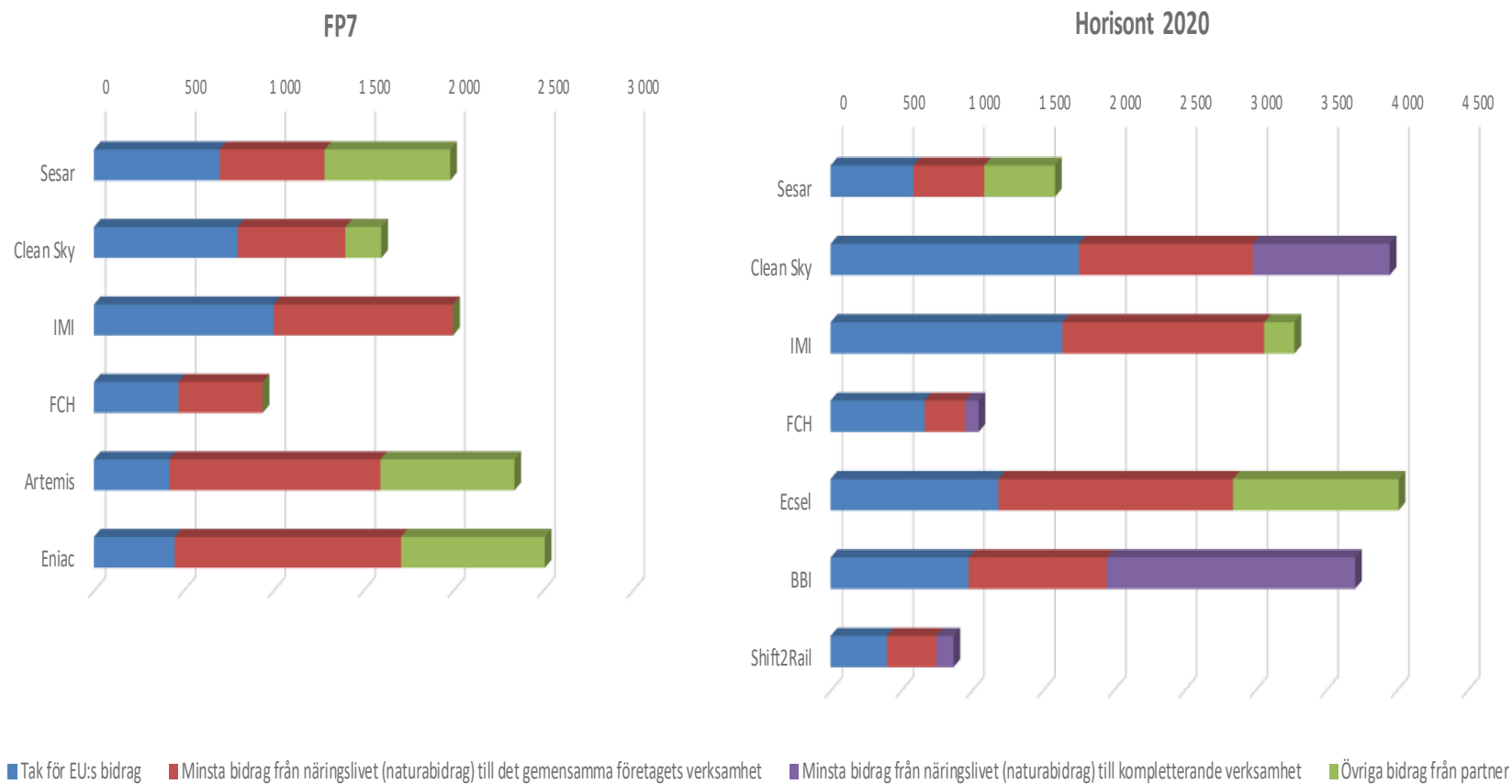
11 För de gemensamma företag som genomför projekt inom sjunde ramprogrammet och Horisont 2020 bidrar både EU och näringslivs- och forskningspartner till finansieringen av deras forsknings- och innovationsverksamhet:

- Kommissionen tillhandahåller kontanta medel från sjunde ramprogrammet och Horisont 2020-programmen för att medfinansiera de gemensamma företagens forsknings- och innovationsprojekt. Två gemensamma företag (Sesar och Shift2Rail) får även finansiering från programmet för det transeuropeiska transportnätet (TEN-T).
- Näringslivet och forskningspartnerna bidrar med naturabidrag till genomförandet av de gemensamma företagens forsknings- och innovationsprojekt.
- Kommissionen och de privata partnerna ger lika stora kontantbidrag till finansieringen av det gemensamma företags administrativa kostnader.

12 För verksamhet inom sjunde ramprogrammet måste näringslivs- och forskningspartnernas naturabidrag motsvara EU:s kontantbidrag. När det gäller Horisont 2020-verksamhet anger dock inrättandeförordningen för respektive gemensamt företag både det kontantbelopp som EU ska bidra med och naturabidragen från privata medlemmar till forsknings- och innovationsprojekten inom Horisont 2020.

13 *Figur 3* innehåller en uppskattad fördelning av bidragen för både FP7 och H2020.

Figur 3 – Medlemmarnas bidrag till gemensamma företag under deras livstid (i miljoner euro)

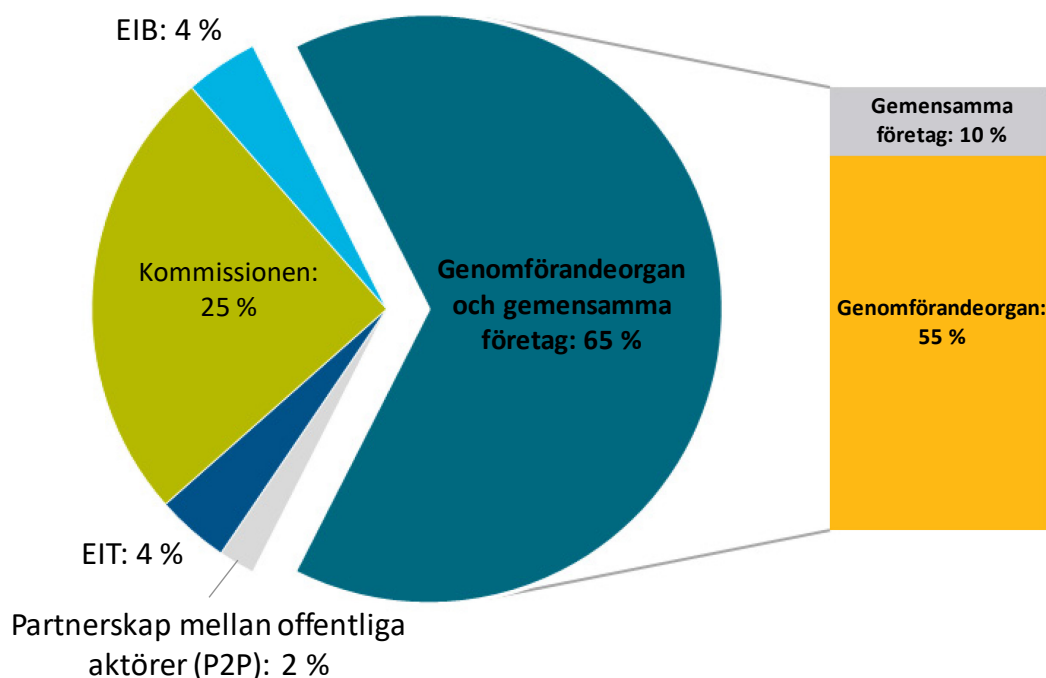

Källa: Revisionsrätten.

14 Det finns två typer av bidrag från näringslivsmedlemmar: De privata medlemmarna ska bidra med ett minimibelopp till de totala kostnaderna för de gemensamma företagens forsknings- och innovationsprojekt. Bidraget definieras som skillnaden mellan de totala projektkostnaderna och EU:s medfinansiering. För fyra gemensamma företag (Clean Sky, FCH, BBI och Shift2Rail) ska de privata medlemmarna även lämna ett minsta naturabidrag i form av ”kompletterande verksamhet” som utförs utanför de gemensamma företagens arbetsprogram men faller inom ramen för deras mål.

15 Gemensamma företag (exklusive F4E) förvaltar omkring 10 %, eller 7,2 miljarder euro, av den samlade budgeten för Horisont 2020, se *figur 4*. EU-finansieringen mobiliserar omkring 17 miljarder euro i forsknings- och innovationsprojekt inom de Horisont 2020-områden som har delegerats till gemensamma företag. För 2018 var den totala betalningsbudgeten för de sju gemensamma företag som genomför verksamhet inom forskningsprogrammen 1,2 miljarder euro (2017: 1,2 miljarder euro), och i slutet av 2018 hade de 227 anställda (2017: 227) bestående av tjänstemän, tillfälligt anställda och kontraktsanställda samt utstationerade nationella experter.

Figur 4 – Andel av Horisont 2020:s budget per genomförandeorgan

Källa: Revisionsrätten på grundval av data från Europeiska kommissionen.

16 F4E finansieras i första hand av Euratom och Euratoms medlemsstater. De totala anslagen från Euratom till F4E är begränsade till 6,6 miljarder euro fram till slutet av 2020. För 2018 var F4E:s årliga betalningsbudget 794,8 miljoner euro

(2017: 847,6 miljoner euro). I slutet av 2018 hade F4E 442 anställda (2017: 449), i form av tjänstemän och tillfälligt anställda.

Förfarande för beviljande av ansvarsfrihet

17 En tidslinje över det årliga förfarandet för beviljande av ansvarsfrihet finns i *figur 5*.

Figur 5 – Årligt förfarande för beviljande av ansvarsfrihet

Källa: Revisionsrätten.

Vår revision

Vårt uppdrag

18 I enlighet med artikel 287 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) granskade vi räkenskaperna för åtta gemensamma företag för det budgetår som avslutades den 31 december 2018 samt lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för dem.

Användning av andras arbete

19 För revisionen av tillförlitligheten hos de gemensamma företagens räkenskaper baserade vi vårt uttalande på de slutliga granskningsrapporterna från de oberoende externa revisorer som de gemensamma företagen anlitat. För varje gemensamt företag granskade vi kvaliteten på revisionsarbetet avseende de mest riskutsatta områdena.

20 För granskningen av överensstämmelsen hos de underliggande betalningarna beaktade vi det arbete som andra revisorer utfört. Därför bedömde och testade vi det gemensamma företagens internkontrollsystem, gick igenom och upprepade det granskningsarbete i *efterhand* som kommissionens gemensamma revisionstjänst och dess kontrakterade externa revisorer utfört, och analyserade revisioner relaterade till gemensamma företag som gjorts av kommissionens tjänst för internrevision.

Vår riskbedömning

21 Vid den årliga revisionen för 2018 av de gemensamma företagens räkenskaper och underliggande transaktioner beaktades vår riskbedömning av de gemensamma företagen, som nedan presenteras i korthet.

- De gemensamma företagens räkenskaper upprättas med tillämpning av de redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare. Dessa regler baseras på internationellt vedertagna redovisningsstandarder för den offentliga sektorn. Eftersom antalet väsentliga fel som påträffats tidigare var lågt bedömde vi att risken avseende räkenskapernas tillförlitlighet var låg. Men på grund av en viktig ändring av redovisningsprinciperna 2018 bedömdes risken avseende F4E vara medelhög.

- Lönerna administreras av kommissionens byrå för löneadministration och individuella ersättningar (PMO), som vi granskar inom ramen för vår särskilda bedömning av EU:s administrativa kostnader. Inga väsentliga fel avseende sådana betalningar har påträffats under senare år.
- När det gäller rekryteringsförfaranden var risken avseende laglighet och korrekthet generellt låg, men medelhög för gemensamma företag med hög personalomsättning.
- När det gäller bidragsbetalningar bedömdes risken generellt vara medelhög, eftersom stödmottagare inom Horisont 2020 behöver lämna revisionsintyg om räkenskaperna vid projektets slut bara om EU:s bidrag överstiger 325 000 euro. Stödmottagare är inte heller skyldiga att lämna detaljerad dokumentation eller bevis för mellanliggande betalningar inom Horisont 2020 (principen om förtroende).
- Vid betalningar av kontrakt och förfaranden för offentlig upphandling bedömdes risken sammantaget vara låg eftersom antalet sådana förfaranden var begränsat. Risken var dock medelhög för F4E som genomför komplexa upphandlingsförfaranden för kontrakt med höga värden.

Övergripande resultat av den årliga revisionen av de gemensamma företagen för budgetåret 2018

Uttalanden utan reservation ...

... om räkenskaperna för alla gemensamma företag, men en upplysning av särskild betydelse om F4E avseende EU:s bidrag till Iter

22 Vi har gjort uttalanden utan reservation om samtliga gemensamma företags räkenskaper. Vi anser att räkenskaperna i alla väsentliga avseenden ger en rättvisande bild av de gemensamma företagens finansiella ställning per den 31 december 2018, liksom av de finansiella resultaten och kassaflödena för det budgetår som slutade detta datum, i enlighet med bestämmelserna i tillämpliga budgetförordningar och de redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare.

23 Liksom tidigare år åtföljs vårt revisionsuttalande om årsredovisningen för F4E av en upplysning av särskild betydelse² för att rikta uppmärksamheten mot följande förhållanden:

- I november 2016 godkände Iterrådet ett nytt basscenario för Iter-projektet som byggde på den förväntade starten av den operativa fasen (när First Plasma³ uppnås) 2025 och slutförandet av byggfasen 2035. Det nya basscenariot presenteras som det tidigaste tekniskt möjliga slutdatumet. Enligt det tidigare basscenariot från 2010 uppskattades att byggfasen skulle vara avslutad 2020.
- F4E räknade om sitt bidrag till projektets byggfas till 12 miljarder euro (i 2008 års penningvärde), vilket är en ökning från de 6,6 miljarder euro (i 2008 års penningvärde) som rådet godkände 2010. Uppskattningarna inkluderar inte

² En upplysning av särskild betydelse riktar uppmärksamheten på ett förhållande som inte redovisas väsentligt felaktigt i räkenskaperna men som är så viktigt att det är grundläggande för användarnas förståelse av räkenskaperna.

³ Med First Plasma avses det steg i byggandet av fusionsreaktorn då det blir möjligt att testa reaktorns grundläggande komponenter, och det är även den punkt då driftfasen startar.

oförutsedda utgifter, trots att kommissionen framhållit att det vore lämpligt med en marginal på upp till 24 månader för tidsplanen och 10–20 % för budgeten.

- o Den 29 mars 2017 meddelade Förenade kungariket rådet sitt beslut att lämna EU och Euratom. Detta kan få betydande effekter på F4E:s och Iterprojektets verksamhet efter 2020.

24 Vi anser att F4E har tagit positiva steg för att förbättra förvaltningen och kontrollen av sitt bidrag till projektets byggfas, men risken för ytterligare kostnadsökningar och förseningar i projektgenomförandet utöver det nuvarande basscenariot kvarstår.

... om de intäkter som ligger till grund för samtliga gemensamma företags räkenskaper

25 För samtliga gemensamma företag gjorde vi *uttalanden utan reservation* om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för årsredovisningarna för det budgetår som slutade den 31 december 2018. Vi anser att transaktionerna i alla väsentliga avseenden var lagliga och korrekta.

... om de betalningar som ligger till grund för samtliga gemensamma företags räkenskaper

26 För samtliga gemensamma företag gjorde vi *uttalanden utan reservation* om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för årsredovisningarna för det budgetår som slutade den 31 december 2018. Vi anser att transaktionerna i alla väsentliga avseenden var lagliga och korrekta.

27 För första gången gjorde vi även ett uttalande utan reservation om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för Ecsels årsredovisning för 2018. Eftersom andelen betalningar inom sjunde ramprogrammet (för vilka Ecsel inte kunde beräkna en gemensam felprocentsats) var låg (cirka 20 % av betalningarna) hade vi rimlig säkerhet om att felprocentsatsen för Ecsels totala betalningar 2018 låg under väsentlighetsgränsen på 2 % (se även [punkt 38](#)).

28 [Figur 6](#) innehåller en översikt över revisionsrättens uttalanden om de åtta gemensamma företagen när det gäller räkenskapernas tillförlitlighet och de underliggande transaktionernas laglighet och korrekthet (intäkter och betalningar) från 2016 till 2018.

Figur 6 – Uttalanden om gemensamma företag från 2016 till 2018

Källa: Revisionsrätten.

Våra iakttagelser handlar även om områden som kan förbättras

29 Vi har även gjort olika iakttagelser där vi pekar på viktiga frågor och områden som kan förbättras, främst när det gäller budgetförvaltning och ekonomisk förvaltning, medlemmarnas naturabidrag, internkontroller av betalningar och bidragsförfaranden.

Budgetförvaltning och ekonomisk förvaltning

30 Vi fann kvarstående brister i budgetplaneringen när det gäller betalningsbemyndiganden. Framför allt följande:

- F4E behövde öka betalningsbemyndigandena för 2018 med omkring 160 miljoner euro, eller 25 % av den ursprungliga budgeten, för att täcka sina faktiska betalningsbehov under 2018.
- När det gäller Sesar och Ecsel var genomförandegraden för betalningsbemyndiganden 2018 betydligt lägre än väntat. Det berodde på att genomförandet av projekt var försenat och det faktum att oanvända betalningsbemyndiganden som förts över från föregående år inte hade beaktats fullt ut när behoven planerades i budgeten för 2018.

Nivå på genomförandet av de gemensamma företagens åtgärder inom sjunde ramprogrammet och medlemmarnas bidrag

31 Under 2018 höll genomförandet av fem gemensamma företags åtgärder inom sjunde ramprogrammet och TEN-T (Sesar, Clean Sky, IMI, FCH och Ecsel) på att avslutas. I slutet av 2018 motsvarade medlemmarnas bidrag till sådana åtgärder uppskattningsvis 89 % av de mål för bidrag som anges i de gemensamma företagens inrättandeförordningar (se [tabell 1](#)).

Tabell 1 – Sjunde ramprogrammet och TEN-T – medlemmarnas bidrag (i miljoner euro)

Medlemmarnas bidrag (enligt inrättandeförordningen)			Gemensamma företag inom sjunde ramprogrammet	Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2018)			
EU	Övriga medlemmar	Totalt		EU	Övriga medlemmar	Totalt	Genomförande- grad
700,0	1 284,3	1 984,3	Sesar 1	634,1	1 099,8	1 733,9	87 %
800,0	600,0	1 400,0	Clean Sky 1	800,0	608,5	1 408,5	101 %
1 000,0	1 000,0	2 000,0	IMI 1	916,0	735,8	1 651,8	83 %
470,0	470,0	940,0	FCH 1	421,3	442,5	863,8	92 %
655,5	1 784,4	2 439,9	Ecsel (för Artemis/Eniac)	655,5	1 495,4	2 150,9	88 %
3 625,5	5 138,7	8 764,2	Totalt	3 426,9	4 382,0	7 808,9	89 %

Källa: Uppgifter från de gemensamma företagen.

Nivå på genomförandet av de gemensamma företagens åtgärder inom Horisont 2020 och medlemmarnas bidrag

32 Medlemmarnas bidrag nådde inte upp till de specificerade målen för de sju gemensamma företag (Sesar, Clear Sky, IMI, FCH, Ecsel, BBI och Shift2Rail) som genomför åtgärder inom Horisont 2020-programmet. År 2018 – det femte året av programperioden – hade endast 39 % av deras Horisont 2020-åtgärder och kompletterande verksamhet genomförts. Om kompletterande verksamhet räknas bort var genomförandegraden endast 31 % (se *tabell 2*).

33 I slutet av 2018 bidrog kommissionen med 2,5 miljarder euro i kontanter (35 % av det överenskomna totala bidraget på 7,2 miljarder euro) och näringslivs- och forskningspartnerna bidrog med 4 miljarder euro (41 % av de överenskomna totala bidragen på 9,8 miljarder euro). Dessa 4 miljarder euro utgjordes av

- 1,7 miljarder euro i naturabidrag till de gemensamma företagens egna operativa åtgärder inom Horisont 2020 (varav cirka 0,6 miljarder euro hade attesterats i slutet av 2018),
- 2,3 miljarder euro i naturabidrag till kompletterande verksamhet som utförs utanför de gemensamma företagens arbetsprogram men faller inom ramen för deras mål.

Tabell 2 – Horisont 2020 – Medlemmarnas bidrag (i miljoner euro)

Medlemmarnas bidrag (enligt inrättandeförordningen)				Gemensamma företag inom Horisont 2020	Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2018)						
EU	Övriga medlemmars naturabidrag till operativ verksamhet (1)	Övriga medlemmars naturabidrag till kompletterande verksamhet (2)	Totalt		EU	Godkända naturabidrag till operativ verksamhet	Rapporterade men inte godkända naturabidrag till operativ verksamhet	Naturabidrag till kompletterande verksamhet	Totalt	Genomförandegrad med naturabidrag till kompletterande	Genomförandegrad utan naturabidrag till kompletterande
585,0	1 000,0	e.t.	1 585,0	Sesar 2020	216,9	128,6	120,2	e.t.	465,7	29 %	29 %
1 755,0	1 228,6	965,3	3 948,9	Clean Sky 2	816,7	288,0	157,6	801,7	2 064,0	52 %	42 %
1 638,0	1 425,0	e.t.	3 063,0	IMI2	241,9	144,0	83,9	e.t.	469,8	15 %	15 %
665,0	95,0	285,0	1 045,0	FCH2	318,8	5,4	7,7	636,3	968,2	93 %	44 %
1 185,0	1 657,5	e.t.	2 842,5	Ecsel	512,0	11,3	694,1	e.t.	1 217,4	43 %	43 %
975,0	975,0	1 755,0	3 705,0	BBI	264,6	21,2	36,8	699,9	1 022,5	28 %	17 %
398,0	350,0	120,0	868,0	Shift2Rail	158,9	28,2	63,7	160,4	411,2	47 %	34 %
7 201,0	6 731,1	3 125,3	17 057,4	Totalt	2 529,8	626,7	1 164,0	2 298,3	6 618,8	39 %	31 %

(1) Naturabidrag till de gemensamma företagens operativa verksamhet

(2) Naturabidrag till kompletterande verksamhet utanför det gemensamma företagens arbetsplan

Källa: Uppgifter från de gemensamma företagen.

34 För fyra gemensamma företag (Clean Sky, FCH, BBI och Shift2Rail) är det enligt inrättandeförordningarna tillåtet för privata medlemmar att lämna naturabidrag till kompletterande verksamhet utanför de gemensamma företagens arbetsprogram. Av [tabell 2](#) framgår att större delen av näringslivsmedlemmarnas bidrag i slutet av 2018 utgjordes av kostnadsdeklarationer för sådan verksamhet.

35 Genomförandegraden för naturabidrag till operativ verksamhet var 25 %, medan genomförandegraden för naturabidrag till kompletterande verksamhet var närmare 75 %. Eftersom naturabidrag till kompletterande verksamhet inte behöver redovisas i årsredovisningen omfattas de inte av vår revision.

36 Vi noterar att inrättandeförordningen för BBI ändrades 2018 så att näringslivsmedlemmar kan redovisa sina kontantbidrag på projektnivå. Trots det anser vi att det fortfarande är stor risk för att näringslivsmedlemmarna inte kommer att uppnå det nödvändiga minimikontantbidraget till driftskostnader på 182,5 miljoner euro innan BBI-programmet upphör. Kommissionen beslutade därför i slutet av 2018 att minska det gemensamma företags budget för 2020 på 205 miljoner euro med 140 miljoner euro.

Interna kontroller av betalningar

37 De gemensamma företagen har infört förfaranden för *förhandskontroll* som bygger på finansiella och operativa skrivbordsgranskningar. När det gäller mellanliggande betalningar och slutbetalningar inom sjunde ramprogrammet utför oberoende externa revisionsbyråer som anlitas av de gemensamma företagen *efterhandsrevisioner* hos stödmottagarna, medan kommissionens gemensamma revisionstjänst ansvarar för *efterhandsrevisioner* hos stödmottagare när det gäller ersättningsanspråk inom Horisont 2020.

38 Vad beträffar bidragsbetalningar inom sjunde ramprogrammet rapporterade alla gemensamma företag (utom Ecsel) procentsatser för kvarstående fel under väsentlighetsgränsen på 2 % utifrån resultaten av *efterhandsrevisioner* i slutet av 2018. Vi bekräftade detta resultat genom vår substansgranskning av slutliga bidragsbetalningar. Beträffande Ecsel gör de stora variationerna när det gäller de nationella finansieringsmyndigheternas metoder och förfaranden att det gemensamma företaget inte kan beräkna en gemensam procentsats för kvarstående fel för betalningar inom sjunde ramprogrammet. För dessa betalningar tillämpade vi den kvarstående felprocent som GD Forskning och innovation hade fastställt för sjunde ramprogrammet som helhet, vilken var 3,36 % i slutet av 2018. På grund av den låga

procentandelen betalningar inom sjunde ramprogrammet 2018 hamnar dock den kvarstående felprocentsatsen för Ecsels totala operativa betalningar samma år under väsentlighetsgränsen.

39 För bidragsbetalningar inom Horisont 2020 rapporterade alla gemensamma företag som genomför Horisont 2020-projekt en procentsats för kvarstående fel under väsentlighetsgränsen på 2 % utifrån resultaten av *efterhandsrevisioner* i slutet av 2018. Vår genomgång av det arbete som utförts av kommissionens gemensamma revisionstjänst och av externa revisionsbyråer, liksom de utvalda granskningsåtgärder som vi upprepade hos stödmottagarna, bekräftade detta resultat.

40 Vår genomgång visade dock även på liknande resultat som dem som rapporteras i kapitel 5 i vår årsrapport för 2018⁴. Vi kontrollerade *efterhandsrevisioner*, som utförts av kommissionens gemensamma revisionstjänst och dess kontrakterade externa revisorer, i ett stickprov med bidragsbetalningar som samtliga EU-organ som genomför åtgärder inom Horisont 2020 hade gjort. I några av akterna som vi gick igenom fann vi brister i konsekvensen vid urvalen och i dokumentationen och rapporteringen av granskningsresultat samt i granskningsåtgärdernas kvalitet. Vi konstaterade även en metodbrist som rör beräkningen av felprocenten: även om *efterhandsrevisionerna* sällan når sitt mål att täcka en så stor del som möjligt av godkända kostnader, beräknas felprocenten systematiskt på grundval av alla godkända kostnader och inte på det belopp som faktiskt granskats. Det gör att beräkningen resulterar i en lägre felprocent än den som vi kommer fram till med vår metod.

Projekt- och bidragsförvaltning

41 Shift2Rail inledde 2018 för första gången ett pilotprojekt om en stödordning med enhetsbelopp enbart för sina medlemmar. Under utvärderingen påträffade finansexperterna några väsentliga avvikelser mellan de finansiella förslagen och stödmottagarnas historiska finansiella uppgifter.

42 För BBI gjorde utformningen av ansökningsomgången 2018 och förvaltningen av förslagets rangordning att ett av två flaggskeppsteman i omgången blev utan finansiering, trots att det fanns stödberättigande förslag som utvärderats högt för båda temana. För Sesar resulterade brister i utformningen av 2018 års ansökningsomgång för medel från fonden för ett sammanlänkat Europa (FSE) i överlappningar och

⁴ Se kapitel 5 i vår årsrapport för 2018 – Konkurrenskraft för tillväxt och sysselsättning.

inkonsekvenser i tilldelningskriterierna, vilket äventyrade den övergripande ändamålsenligheten i bidragsutvärderingsprocessen.

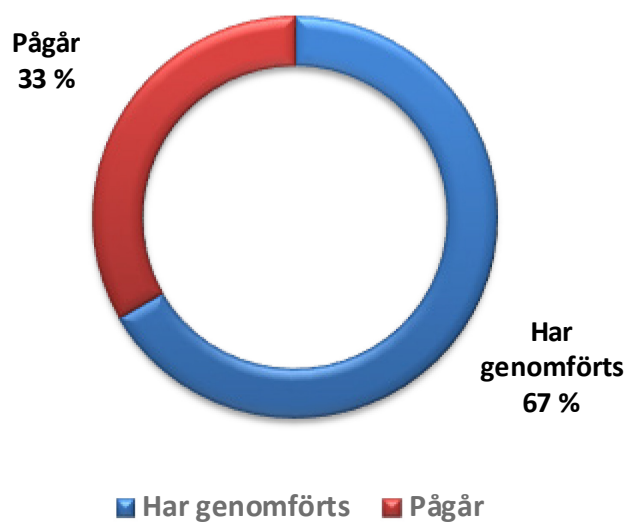
43 Slutligen har både vi och externa experter i flera år rekommenderat att F4E tillämpar ett EVM-system (*Earned Value Management*)⁵ för prestationsmätning, som bygger på att framsteg i tekniska projekt kopplas till kostnaden för dem. Under 2018 fortsatte F4E att använda lter-krediteringen för att övervaka framstegen för sitt projekt, men i april 2019 godkände styrelsen den särskilda arbetsgruppens förslag om ett EVM-system.

Uppföljning av tidigare års granskningsiakttagelser

44 De gemensamma företagen har i de flesta fall vidtagit korrigerande åtgärder för att följa upp iakttagelserna och kommentarerna i våra särskilda årsrapporter från tidigare år. Av [figur 7](#) framgår att för de 30 iakttagelser som inte hade åtgärdats i slutet av 2017 vidtogs korrigerande åtgärder 2018: 20 iakttagelser (67 %) hade avslutats och 10 iakttagelser (33 %) pågick fortfarande i slutet av 2018. Närmare uppgifter finns i bilagorna till kapitel 3 i rapporten.

⁵ EVM-systemet hjälper projektledare att mäta projektens prestation. Det är en systematisk process för projektövervakning som används för att hitta avvikelser i projektens framsteg med utgångspunkt från jämförelser av utfört arbete och planerat arbete. Det används för kontroll av kostnad och tidsåtgång och för att ge kvantitativa uppgifter för beslut om projekt. Projektets basscenario är en väsentlig del av EVM och fungerar som referenspunkt för all EVM-relaterad verksamhet.

Figur 7 – Uppföljning av tidigare års iakttagelser

Källa: Revisionsrätten.

Annat revisionsarbete och analyser avseende gemensamma företag

45 Under 2018 och 2019 offentliggjorde vi även ett antal särskilda rapporter och analyser som handlade om gemensamma företag (se [figur 8](#)).

Figur 8 – Granskningsresultat i andra publikationer avseende gemensamma företag som revisionsrätten nyligen har offentliggjort

Revisionsrättens särskilda rapport nr 28/2018:
De flesta förenklingsåtgärder som införts i Horisont 2020 har gjort livet lättare för stödmottagarna, men det finns fortfarande möjligheter till förbättringar

Horisont2020 bidrar med finansiering till forskare, forskningsinstitut, universitet, privata företag och offentliga organ, antingen enskilt eller i konsortier, som arbetar med forskningssamverkansprojekt. Med en budget på 76,4 miljarder euro för perioden 2014–2020 är det världens största offentliga forsknings- och innovationsprogram.

Vid revisionen undersökte vi om de ändringar som infördes med Horisont2020 har varit ändamålsenliga och minskat den administrativa bördan för stödmottagare. Vår slutsats var att de flesta förenklingsåtgärderna har varit ändamålsenliga, även om alla åtgärder inte ledde till förväntade resultat och det fortfarande finns utrymme för förbättringar. Stödmottagarna behöver mer användarvänliga vägledning och verktyg, och kommissionen bör testa nya finansieringsordningar ytterligare för att se om de är lämpliga och användbara. Stabila regler är också viktigt. Stödmottagarna kan anpassa sig till komplexitet, men frekventa ändringar av vägledningen kan skapa förvirring och osäkerhet.

Närmare uppgifter om slutsatserna av revisionen, tillhörande rekommendationer och revisionsobjektets svar finns på revisionsrättens webbplats eca.europa.eu.

Revisionsrättens särskilda rapport nr 11/2019:
EU:s lagstiftning om modernisering av flygledningstjänsten har gett mervärde – men mycket av finansieringen hade inte behövts – genomförandet av Sesar

År 2005 inledde EU det så kallade Sesar-programmet för att harmonisera och modernisera system och förfaranden för flygledningstjänsten (ATM) över hela Europa. De här systemen har traditionellt utvecklats på nationell nivå. EU har sammantaget anslagit 3,8 miljarder euro till Sesar mellan 2005 och 2020, varav 2,5 miljarder euro öronmärktes för att stödja införandet av sådana system och förfaranden.

Vid revisionen granskade vi EU:s insats för införandet av Sesar, den tekniska pelaren i EU:s initiativ om ett gemensamt europeiskt luftrum. Vår slutsats var att EU:s lagstiftningsinsats i form av gemensamma projekt har gett mervärde. Men vi konstaterade även att mycket av EU-finansieringen till stöd för ATM-modernisering inte hade behövts, och att förvaltningen av finansieringen har några brister. Vi lämnade också ett antal rekommendationer till Europeiska kommissionen om hur dess stöd till ATM-modernisering kan förbättras.

Närmare uppgifter om slutsatserna av revisionen, tillhörande rekommendationer och revisionsobjektets svar finns på revisionsrättens webbplats eca.europa.eu.

Översiktlig analys 2018:
Mot en väl fungerande transportsektor i EU: utmaningar som måste hanteras

I den översiktliga analysen beskrivs och analyseras EU:s arbete inom transportområdet. Vi tittar främst på infrastrukturi investeringar som fått finansiering från EU:s budget och lägger fram övergripande teman som har framkommit i våra senaste revisioner rörande de fem främsta transportslagen: väg, järnväg, luftfart, inre vattenvägar och havsjöfart.

Vi konstaterade att EU har kommit en bit på väg när det gäller att bygga ut infrastrukturen och öppna upp den inre marknaden för transporter, men vi påpekar också att EU behöver ta itu med sex centrala utmaningar för att uppnå bättre rörlighet inom unionen. Det handlar bland annat om att anpassa mål och prioriteringar efter resurser, planera bättre, förbättra infrastrukturunderhållet, se till att genomförandet är ändamålsenligt, flytta godstrafik från vägarna och garantera europeiskt mervärde.

Genom att förse berörda parter och intressenter med klar och lättillgänglig information vill vi med denna översiktliga analys uppmuntra berörda parter att förbättra åtgärderna och/eller samordna dem bättre i syfte att tillföra värde till EU:s insatser för att uppnå sina transportpolitiska mål.

Närmare uppgifter om slutsatserna av revisionen, tillhörande rekommendationer och revisionsobjektets svar finns på revisionsrättens webbplats eca.europa.eu.

Källa: Revisionsrätten.

EUROPEISKA
REVISIONSRÄTTEN

Europeiska unionens
publikationsbyrå